

รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (ฉบับย่อ) ครั้งที่ 4/2563

วันที่ 24 มิถุนายน 2563 ธนาคารแห่งประเทศไทย

เผยแพร่ ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2563

กรรมการที่เข้าร่วมประชุม

นายวิรไท สันติประภพ (ประธาน) นายเมธี สุภาพงษ์ (รองประธาน) นายไพฑูรย์ กิตติศรีกังวาน
นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ นายคณิต แสงสุพรรณ นายสุภักดิ์ ศิวะรักษ์ นายสมชัย จิตสุชน

ภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศ

เศรษฐกิจประเทศคู่ค้ามีแนวโน้มหดตัวรุนแรงในปีนี้อาจใช้เวลาฟื้นตัวนานกว่าที่ประเมินไว้ เพราะการระบาดของ COVID-19 และมาตรการควบคุมการระบาดมีผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจรุนแรงกว่าที่คาด แม้เศรษฐกิจบางประเทศเริ่มมีสัญญาณปรับดีขึ้นบ้างจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุม เศรษฐกิจประเทศอุตสาหกรรมหลักและเศรษฐกิจเอเชีย (ไม่รวมจีน) มีแนวโน้มหดตัวรุนแรงในปีนี้อาจจะเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยตามกิจกรรมการผลิต การจ้างงาน และการบริโภคที่อ่อนแอลงมาก บางประเทศยังมีการระบาดของ COVID-19 ต่อเนื่อง หรือเผชิญการระบาดระลอกสองหลังผ่อนคลายมาตรการควบคุม เศรษฐกิจจีน มีแนวโน้มขยายตัวได้เล็กน้อยจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทยอยปรับดีขึ้นอย่างช้า ๆ หลังการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาด ในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐทั่วโลกได้เร่งผ่อนคลายนโยบายการเงิน การคลังเพิ่มเติมต่อเนื่องเพื่อช่วยประคับประคองเศรษฐกิจในระยะสั้น ด้านนโยบายการเงิน ธนาคารกลางประเทศอุตสาหกรรมหลักคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ในระดับต่ำมากและหลายธนาคารกลาง อาทิ ธนาคารกลางสหรัฐฯ ธนาคารกลางญี่ปุ่น ธนาคารกลางยุโรป และธนาคารกลางอังกฤษ ได้ขยายมาตรการซื้อสินทรัพย์ทางการเงิน (asset purchases) เพิ่มเติม ขณะที่ธนาคารกลางในภูมิภาคบางแห่ง อาทิ ธนาคารกลางเกาหลีใต้ และธนาคารกลางอินโดนีเซียลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพิ่มเติม ด้านนโยบายการคลัง รัฐบาลของหลายประเทศทั่วโลกออกมาตรการเยียวยาภาคธุรกิจและครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบเพิ่มเติม หลายประเทศมีแนวโน้มที่จะดำเนินนโยบายการเงินผ่อนคลายต่อเนื่องและออกมาตรการการคลังเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม การดำเนินนโยบายการคลังของประเทศอุตสาหกรรมหลักหลายประเทศอาจมีข้อจำกัดจากขีดความสามารถของนโยบายการคลัง (fiscal policy space) ที่น้อยลง สะท้อนจากสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ที่สูงเป็นประวัติการณ์ ขณะที่กลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียยังมีขีดความสามารถในการใช้นโยบายการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม

คณะกรรมการฯ ประเมินว่ามีโอกาสที่เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าจะขยายตัวต่ำกว่าคาด จาก (1) การระบาดของ COVID-19 ที่อาจรุนแรงขึ้นในบางประเทศหรือกลับมาระบาดระลอกใหม่ ซึ่งอาจทำให้หลายประเทศกลับมาดำเนินมาตรการควบคุมการระบาดอีกครั้ง (2) ความเปราะบางของเสถียรภาพระบบการเงินโลก จากความเสี่ยงที่ภาคเอกชนและรัฐบาลของบางประเทศ มีโอกาสผิวนัดชำระหนี้เพิ่มขึ้นหรืออาจถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ (3) การกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่อาจกลับมาทวีความรุนแรงขึ้น และ (4) ความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ อาทิ ความตึงเครียดระหว่างจีนและฮ่องกง ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ประเมินว่าเศรษฐกิจประเทศคู่ค้ามีโอกาสหดตัวมากที่สุดในปี 2563 และจะทยอยฟื้นตัวอย่างช้า ๆ แต่แนวโน้มการฟื้นตัวในอนาคตยังไม่แน่นอนอยู่มากและขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย อาทิ โอกาสและความรุนแรงของการระบาดระลอกสอง ความคืบหน้าในการพัฒนาวัคซีนให้สำเร็จและทั่วถึง และประสิทธิผลของมาตรการ

ภาครัฐในการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า จึงเห็นควรให้ติดตามประเด็นดังกล่าวอย่างใกล้ชิด เนื่องจากมีนัยสำคัญต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย

ภาวะตลาดการเงิน

นโยบายการเงินการคลังทั่วโลกที่ผ่อนคลายเพิ่มเติมต่อเนื่อง สภาพคล่องในตลาดการเงินโลกที่อยู่ในระดับสูง และกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีสัญญาณปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติกลับมาลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงเพิ่มขึ้น (risk-on sentiment) สะท้อนจากราคาสินทรัพย์เสี่ยงที่ปรับสูงขึ้นแม้มีความกังวลว่าการประเมินความเสี่ยงในตลาดการเงินอาจไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย และผลประกอบการของภาคธุรกิจที่จะลดลงมาก ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการปรับฐานราคาสินทรัพย์ในตลาดการเงิน (market correction) ในระยะต่อไป กลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ (emerging markets: EMs) เริ่มมีเงินทุนไหลกลับเข้ามาลงทุนในตลาดตราสารหนี้และตราสารทุน โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียรวมทั้งไทยที่ควบคุมสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ได้ดีและมีความเปราะบางทางเศรษฐกิจน้อยกว่าภูมิภาคอื่น สำหรับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้นปรับลดลงหลังการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในการประชุมครั้งก่อน เช่นเดียวกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่ปรับลดลง ด้านอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะยาวเคลื่อนไหวสอดคล้องกับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ ตามข้อมูลเศรษฐกิจ สถานการณ์การระบาด และความคืบหน้าเกี่ยวกับการผลิตวัคซีน ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นควรให้ติดตามความผันผวนในตลาดการเงินโลกที่อาจเกิดขึ้นจากการระบาดระลอกสองในหลายประเทศ สำหรับตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนมีเสถียรภาพมากขึ้น แต่ส่วนต่างของอัตราผลตอบแทนตราสารหนี้ภาคเอกชนและพันธบัตรรัฐบาลยังอยู่ในระดับสูง สะท้อนความเสี่ยงด้านเครดิตและต้นทุนการระดมทุนของธุรกิจ คณะกรรมการฯ เห็นควรให้ติดตามความเสี่ยงของตราสารหนี้ภาคเอกชนโดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบรุนแรงจาก COVID-19 ซึ่งมีโอกาสถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือเป็น non-investment grade สำหรับการระดมทุนของภาคเอกชนผ่านสถาบันการเงิน สินเชื่อขยายตัวจากสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่เพื่อเตรียมสภาพคล่องรองรับความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจและเพื่อทดแทนการระดมทุนผ่านตราสารหนี้ที่ต้นทุนสูงขึ้น ขณะที่สินเชื่อธุรกิจ SMEs และสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคชะลอลง คณะกรรมการฯ เห็นว่าสภาพคล่องของระบบการเงินในภาพรวมยังอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ดี ต้องดูแลให้สภาพคล่องกระจายตัวไปสู่ภาคธุรกิจและครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบให้มากขึ้น

ด้านอัตราแลกเปลี่ยน เงินดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับเงินสกุลหลัก สอดคล้องกับ risk-on sentiments และส่วนหนึ่งจากแรงขายดอลลาร์ สรอ. ที่ได้จากการส่งออกทองคำหลังราคาปรับสูงขึ้นจากสถานการณ์ COVID-19 ส่งผลให้เงินบาทแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. และเงินสกุลภูมิภาค ดัชนีค่าเงินบาท (nominal effective exchange rate: NEER) จึงปรับเพิ่มขึ้น ในระยะข้างหน้าตลาดการเงินโลกยังมีแนวโน้มผันผวนตามการระบาดของ COVID-19 และแนวโน้มเศรษฐกิจโลกที่ต้องเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงและความไม่แน่นอนอยู่มาก คณะกรรมการฯ กังวลต่อสถานการณ์เงินบาทที่กลับมาแข็งค่าขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ จึงเห็นควรให้ติดตามสถานการณ์ตลาดอัตราแลกเปลี่ยนอย่างใกล้ชิด รวมถึงติดตามผลของมาตรการผ่อนคลายเงินทุนเคลื่อนย้ายขาออกที่ได้ดำเนินการไป ตลอดจนประเมินความจำเป็นของการดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพิ่มเติม

ภาวะเศรษฐกิจในประเทศและเสถียรภาพระบบการเงิน

เศรษฐกิจไทยในปีนี้มีแนวโน้มหดตัวมากกว่าที่ประเมินไว้ จากการระบาดของ COVID-19 ทั่วโลกที่รุนแรงกว่าคาดและรัฐบาลหลายประเทศรวมทั้งไทยต้องดำเนินมาตรการควบคุมการระบาด ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจทั่วโลกหยุดชะงักรุนแรง และกระทบต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจและวิถีชีวิตใหม่ของประชาชน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า โดยการส่งออกสินค้ามีแนวโน้มหดตัวสูงในไตรมาสที่ 2 ปี 2563 สอดคล้องกับแนวโน้มเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าและปริมาณการค้าโลก รวมถึงภาคธุรกิจได้รับผลกระทบจากการหยุดชะงักของห่วงโซ่การผลิต (supply chain disruption) และการระงับเส้นทางขนส่ง อย่างไรก็ตาม การส่งออกสินค้าจะทยอยปรับดีขึ้นตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ปี 2563 ตามการทยอยผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาดของหลายประเทศ ซึ่งจะช่วยให้อุปสงค์ต่างประเทศปรับดีขึ้น การส่งออกบริการมีแนวโน้มหดตัวแรงตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ปรับลดลงมากตลอดช่วงประมาณการ อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติขึ้นกับความเชื่อมั่นต่อการควบคุมการระบาดและแนวทางการเปิดประเทศภายใต้มาตรการระเบียงท่องเที่ยว (travel bubble) ของไทย การบริโภคภาคเอกชน มีแนวโน้มหดตัวกว่าที่ประเมินไว้และคาดว่าจะฟื้นตัวได้จำกัด เนื่องจากการจ้างงานเปราะบางมากขึ้น การว่างงานปรับสูงขึ้นและรายได้แรงงานชะลอตัวตามการปรับตัวของภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ ประกอบกับหนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูง ครัวเรือนจึงระมัดระวังการใช้จ่าย แม้มาตรการเยียวยาและช่วยเหลือสภาพคล่องของภาครัฐที่ดำเนินการไป และการทยอยผ่อนคลายมาตรการควบคุมจะช่วยประคับประคองการบริโภคของครัวเรือนได้บ้าง ด้านการลงทุนภาคเอกชน ความเชื่อมั่นของนักลงทุนปรับลดลง กำลังการผลิตส่วนเกินอยู่ในระดับสูงในหลายภาคธุรกิจ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เลื่อนหรือชะลอการลงทุนเพื่อรักษาสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ในระยะข้างหน้าการลงทุนบางโครงการมีแนวโน้มดำเนินการได้ต่อเนื่อง โดยเฉพาะการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่และโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับเศรษฐกิจดิจิทัล การใช้จ่ายภาครัฐเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยมีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้นจาก (1) การเบิกจ่ายภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดฯ และ (2) การเพิ่มสัดส่วนของงบประมาณเพื่อให้อำนาจการเบิกจ่ายได้เร็วขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายฯ และการปรับโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2564

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ประเมินว่าเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มหดตัวร้อยละ 8.1 ในปี 2563 และจะกลับมาขยายตัวได้ร้อยละ 5.0 ในปี 2564 ตามแนวโน้มการทยอยฟื้นตัวของอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยยังต้องเผชิญกับความเสี่ยงหลายด้าน อาทิ เศรษฐกิจโลกที่อาจหดตัวหรือฟื้นช้ากว่าคาด ความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจและครัวเรือนที่จะลดลงมาก รวมทั้งโอกาสและความรุนแรงของการระบาด COVID-19 รอบสองหากมีการเปิดประเทศตามมาตรการระเบียงท่องเที่ยว (travel bubble)

คณะกรรมการฯ อภิปรายอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในระยะข้างหน้า แม้กิจกรรมทางเศรษฐกิจมีสัญญาณปรับดีขึ้นหลังการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาด แต่คณะกรรมการฯ ยังกังวลต่อ (1) อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบรุนแรงและมีกำลังการผลิตส่วนเกินสูงต่อเนื่องนาน และยังคงต้องปรับรูปแบบการทำธุรกิจให้สอดคล้องกับบริบทใหม่หลังจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 คลี่คลายลงด้วย และ (2) ตลาดแรงงานที่ได้รับผลกระทบในวงกว้างรุนแรงกว่าคาด โดยแรงงานในแต่ละสาขาธุรกิจจะได้รับผลกระทบแตกต่างกันไป และแรงงานบางกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มที่เพิ่งจบการศึกษา แรงงานที่มีอายุ และแรงงานที่มีทักษะน้อย (unskilled) จะได้รับผลกระทบมากและจะกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ยากขึ้น โดยเฉพาะใน

ภาวะที่ภาคธุรกิจมีแนวโน้มที่จะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลหรือใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานในกระบวนการผลิต (automation) มากขึ้น ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยกดดันให้รายได้และการจ้างงานของครัวเรือนนอกภาคเกษตรพื้นตัวซ้ำ และอาจไม่กลับไปสู่การจ้างงานในระดับเดิมก่อนการระบาดของ COVID-19 ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่า รัฐบาลต้องเร่งดำเนินนโยบายด้านอุปทานเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและการปรับรูปแบบการทำธุรกิจให้สอดคล้องกับบริบทใหม่หลังจากการระบาดคลี่คลายลง รวมทั้งนโยบายด้านแรงงานที่จะส่งเสริมการจ้างงานควบคู่กับการพัฒนาทักษะแรงงาน เพื่อรักษาศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปี 2563 มีแนวโน้มติดลบมากกว่าคาดตามราคาพลังงานที่ปรับลดลงแรงเป็นสำคัญ สอดคล้องกับอุปสงค์ที่ลดลงจากการหยุดชะงักของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั่วโลกและกำลังการผลิตส่วนเกิน นอกจากนี้ อัตราเงินเฟ้อที่ลดลงส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการลดภาระค่าไฟฟ้าและน้ำประปาของภาครัฐ **อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานที่มีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำ** สอดคล้องกับแรงกดดันด้านอุปสงค์ **คณะกรรมการฯ ประเมินว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2563 มีแนวโน้มติดลบที่ร้อยละ 1.7 และอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานมีแนวโน้มทรงตัวที่ร้อยละ 0.0** อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มกลับเข้าสู่กรอบเป้าหมายในช่วงปี 2564 ตามราคาน้ำมันดิบที่จะทยอยปรับสูงขึ้นและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

คณะกรรมการฯ ประเมินว่าการที่อัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มติดลบไม่ได้แสดงว่าประเทศไทยกำลังเผชิญกับความเสี่ยงภาวะเงินฝืด (deflation risk) ในปัจจุบัน โดยพิจารณาจาก 4 เงื่อนไข ได้แก่ (1) ราคาสินค้าและบริการไม่ได้มีแนวโน้มหดตัวต่อเนื่องยาวนาน โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังมีทิศทางสูงขึ้นและเข้าสู่กรอบเป้าหมายในช่วงปี 2564 (2) ราคาสินค้าและบริการหดตัวเฉพาะในบางประเภท โดยราคาของสินค้าและบริการกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนสินค้าและบริการในตะกร้าเงินเพื่อปรับเพิ่มขึ้นหรือทรงตัว ต่างจากกรณีภาวะเงินฝืดที่ราคาสินค้าและบริการส่วนใหญ่จะหดตัว (3) การคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อทั่วไปของสาธารณชนในระยะปานกลางยังยึดเหนี่ยวอยู่ในกรอบเป้าหมาย โดยการคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในระยะ 5 ปีข้างหน้าจากการสำรวจความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางเศรษฐกิจล่าสุดในเดือนเมษายน 2563 อยู่ที่ร้อยละ 1.8 อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการฯ เห็นควรให้ติดตามและประเมินเงื่อนไขสุดท้ายว่า (4) อุปสงค์และการจ้างงานจะชะลอตัวยาวนานต่อเนื่องหรือไม่หลังการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาด โดยจะติดตามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน ทั้งรายได้ การจ้างงาน รวมถึงความเชื่อมั่นของประชาชนและภาคธุรกิจ ตลอดจนสื่อสารกับสาธารณชนอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับแนวโน้มอัตราเงินเฟ้อและความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะเงินฝืด

เสถียรภาพระบบการเงินไทยเปราะบางเพิ่มขึ้นจากแนวโน้มเศรษฐกิจที่หดตัวมากกว่าคาดจากผลกระทบของสถานการณ์ COVID-19 ซึ่งอาจส่งผลให้ (1) ราคาสินทรัพย์ในตลาดการเงินโลกปรับตัวรุนแรง (2) เกิดการผิตนัดชำระหนี้ของธุรกิจและครัวเรือนในหลายประเทศรวมถึงไทย และ (3) ตราสารหนี้ภาคเอกชนบางกลุ่มมีโอกาสถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือเป็น non-investment grade นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ เห็นควรให้เตรียมมาตรการด้านการเงินเพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบต่อลูกหนี้ภาคครัวเรือนและธุรกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อมาตรการช่วยเหลือด้านการเงินและสินเชื่อกลุ่มแรก ๆ ทยอยสิ้นสุดลง โดยการกำหนดแนวทางช่วยเหลือเพิ่มเติมควรคำนึงถึงความแตกต่างของครัวเรือนและกลุ่มธุรกิจ เนื่องจากแต่ละกลุ่มมีศักยภาพในการฟื้นตัวแตกต่างกัน ซึ่งจะเอื้อให้ระบบเศรษฐกิจปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการฯ ประเมินว่าระบบสถาบันการเงินโดยรวมยังมีเสถียรภาพ ธนาकारพาณิชย์มีระดับเงินกองทุนและเงินสำรองที่เข้มแข็ง สามารถรองรับผลกระทบต่อเศรษฐกิจจาก COVID-19 ได้ โดย ธปท. ได้

ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ระยะที่ 2 และเร่งดำเนินการให้ธนาคารพาณิชย์ปรับปรุงโครงสร้างหนี้เชิงรุกแก่ครัวเรือนและธุรกิจให้เกิดผลเป็นรูปธรรม รวมถึงเร่งรัดการให้สินเชื่อผ่านโครงการต่าง ๆ ที่ออกมาก่อนหน้านี้ ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ เห็นว่า ธปท. และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องควรเตรียมแนวทางรองรับความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบสถาบันการเงินที่จะเพิ่มขึ้น หากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ด้อยลงกว่าคาดมาก เช่น สร้างกลไกเพื่อให้การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายราย (multi-creditor) มีมาตรฐานและดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น ขยายบทบาทของบริษัทบริหารสินทรัพย์ (asset management company: AMC) ในการแยกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบการเงินออกไปบริหารจัดการอย่างเหมาะสม

การดำเนินนโยบายการเงิน

คณะกรรมการฯ เห็นว่าการระบาดของ COVID-19 และมาตรการควบคุมการระบาดส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยรุนแรงกว่าที่คาดไว้มาก รวมทั้งยังสร้างความไม่แน่นอนต่อการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต รูปแบบการดำเนินธุรกิจ และโครงสร้างเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ประเมินว่านโยบายการเงินได้ผ่อนคลายลงอย่างทันท่วงทีตั้งแต่เมื่อเริ่มมีการระบาด โดยการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง 3 ครั้ง จนอัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ในระดับต่ำเป็นประวัติการณ์ นอกจากนี้ การปรับลดอัตราเงินนำส่งกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF fee) ลงชั่วคราว ควบคู่กับมาตรการด้านการเงินและสินเชื่อของ ธปท. และมาตรการการคลังของรัฐบาล ได้ช่วยบรรเทาผลกระทบจากการระบาดที่เกิดขึ้น และจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจได้หลังการระบาดคลี่คลายลง ตลอดจนเอื้อให้อัตราเงินเฟ้อกลับสู่กรอบเป้าหมาย และช่วยลดความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงิน คณะกรรมการฯ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.50 ต่อปี และเห็นควรให้ติดตามและประเมินผลของมาตรการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปก่อนดำเนินการมาตรการอื่น ๆ เพิ่มเติม นอกจากนี้ กรรมการบางส่วนเห็นควรให้ศึกษาผลกระทบของอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับต่ำที่อาจส่งผลต่อการทำหน้าที่ตัวกลางทางการเงินของสถาบันการเงิน พฤติกรรมการออมและการลงทุนของประชาชน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงินในระยะยาวได้ อีกทั้งเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ยังไม่แน่นอนกรรมการส่วนหนึ่งจึงเห็นควรให้รักษาขีดความสามารถในการดำเนินนโยบายการเงิน (policy space) ที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อใช้ในจังหวะที่เหมาะสมและให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

คณะกรรมการฯ เห็นว่ามาตรการการคลังที่ตรงจุดและทันการณ์ นโยบายการเงินที่ผ่อนคลาย รวมถึงมาตรการด้านสินเชื่อและการเร่งปรับปรุงโครงสร้างหนี้ยังจำเป็นต่อการสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และเห็นว่ามาตรการด้านการเงินในระยะข้างหน้าควรให้ความสำคัญกับ (1) การดูแลให้สภาพคล่องในระบบการเงินกระจายไปสู่ภาคธุรกิจและครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบมากขึ้น ผ่านการเร่งรัดสินเชื่อผ่านโครงการต่าง ๆ (2) การเร่งปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้อย่างจริงจัง และ (3) การเตรียมมาตรการรองรับเพิ่มเติมเพื่อลดความเสี่ยงด้านความมั่นคงทางการเงินของภาคธุรกิจ (solvency risk) รวมถึงส่งเสริมให้เกิดกระบวนการแยกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบการเงินเพื่อไปบริหารจัดการอย่างเหมาะสม และสร้างกลไกเพื่อให้การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีเจ้าหนี้หลายรายมีมาตรฐานและดำเนินการได้เร็วขึ้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ เห็นว่านโยบายการคลังของไทยยังมีขีดความสามารถรองรับการฟื้นฟูและปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ และภาครัฐควรให้ความสำคัญกับนโยบายด้านอุปทานเพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สามารถฟื้นตัวได้ในภูมิทัศน์ใหม่หลังการแพร่ระบาดของ COVID-19 คลี่คลายลง เนื่องจากธุรกิจแต่ละสาขาจะเผชิญกับการฟื้นตัวและความท้าทายในการปรับตัวที่แตกต่างกัน โดยภาครัฐควร (1) มีกลไกการบริหารกำลังการผลิตส่วนเกินในภาคอุตสาหกรรม อาทิ เอื้อให้เกิดการควบรวมกิจการในสาขาที่

มีกำลังการผลิตส่วนเกินอยู่มาก หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจให้สอดคล้องกับบริบทใหม่หลังจากการระบาดคลี่คลายลง (2) ออกแบบนโยบายเพื่อสนับสนุนและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพและมีโอกาสฟื้นตัวเร็วขึ้น (3) เร่งรัดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะโครงการร่วมลงทุนของรัฐและเอกชน ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับเศรษฐกิจดิจิทัล (4) สนับสนุนการพัฒนาทักษะแรงงาน (reskill and upskill) เพื่อรองรับการจ้างงานในอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายและปรับตัวเข้าสู่บริบทใหม่หลังการแพร่ระบาดคลี่คลายลง และ (5) เร่งปฏิรูปกฎเกณฑ์ภาครัฐที่ล่าช้าหรือเป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวของภาคธุรกิจให้สอดคล้องกับภูมิทัศน์ใหม่

มองไปข้างหน้า คณะกรรมการฯ จะติดตามพัฒนาการของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ เสถียรภาพระบบการเงิน และปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ทั้งจากเศรษฐกิจต่างประเทศ ผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 รวมถึงประสิทธิผลของมาตรการการคลัง มาตรการด้านการเงินและสินเชื่อ เพื่อประกอบการดำเนินนโยบายการเงินในระยะต่อไป โดยพร้อมใช้เครื่องมือนโยบายการเงินที่เหมาะสมเพิ่มเติมหากจำเป็น

สายนโยบายการเงิน

8 กรกฎาคม 2563